

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, sahip olduğu hayvancılık potansiyeline, geniş mera alanlarına ve uygun coğrafi koşullara rağmen AKP iktidarı döneminde canlı hayvan ve et ithalatına bağımlı bir politika izlemektedir. Özellikle 2010 yılından itibaren hayvancılık sektöründe yaşanan üretim sorunlarının ithalat yoluyla çözülmeye çalışılması, aradan geçen yıllara rağmen Türkiye'nin hayvancılıkta kendi kendine yeterli bir yapıya kavuşamadığını göstermektedir. İthalatın geçici bir çözüm olarak uygulanmasına rağmen giderek kalıcı hale gelmesi, uygulanan hayvancılık politikalarının sonuçlarının ayrıntılı biçimde araştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

İthalat rakamları, sorunun ulaştığı boyutu açıkça ortaya koymaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığınca 2026 yılının tamamı için 500 bin baş hayvan ithalatı planlanmış olmasına rağmen, yılın ilk yedi ayında 495 bin 527 baş hayvan ithal edilmiştir. Bir yıl için öngörülen ithalat miktarına henüz yıl tamamlanmadan neredeyse ulaşılması dikkat çekicidir. İthal edilen hayvanların 82 bin 454 başını damızlık sığır, 413 bin 73 başını ise damızlık dişi sığır oluşturmaktadır. Söz konusu ithalat karşılığında yalnızca ilk yedi ayda 177 milyon 265 bin dolar yurt dışına ödenmiştir.

Et ithalatında da benzer bir tablo bulunmaktadır. 2022 yılında yaklaşık 2 bin 169 ton büyükbaş eti ithal edilirken, 2023 yılında bu miktar 36 bin 538 tona yükselmiştir. 2024 yılında 81 bin 164 ton büyükbaş eti ithal edilmiş, 2025 yılında ise 65 bin 708 ton ithalat gerçekleştirilmiştir. İthalat için 2022 yılında 21 milyon 574 bin dolar, 2023 yılında 235 milyon 999 bin dolar, 2024 yılında yaklaşık 524 milyon dolar ve 2025 yılında 537 milyon 36 bin dolar yurt dışına ödenmiştir.

2026 yılında da ithalat yüksek düzeyde devam etmektedir. Yılın henüz ilk yedi ayında 54 bin 218 ton büyükbaş eti ithal edilmiş ve bunun karşılığında 535 milyon 398 bin dolar ödeme yapılmıştır. Yılın tamamlanmasına aylar varken, yalnızca yedi aylık dönemde büyükbaş et ithalatına ödenen dövizin 535 milyon doları aşması, hayvancılıkta uygulanan ithalat politikalarının sürdürülebilirliğinin sorgulanmasını gerekli kılmaktadır.

İthalatın artmasına rağmen üreticinin sorunları çözülememiştir. Yem, mazot, elektrik, veterinerlik hizmetleri ve diğer üretim girdilerindeki artışlar hayvancılığı sürdürülemez hale getirmektedir. Bir taraftan yerli üretici artan maliyetler nedeniyle üretimden uzaklaşırken, diğer taraftan et ve canlı hayvan ihtiyacı ithalat yoluyla karşılanmaya çalışılmaktadır.

Bu nedenle, canlı hayvan ve et ithalatının nedenlerinin, ithalat için yurt dışına aktarılan döviz miktarının, ithalat politikalarının yerli üretim üzerindeki etkilerinin ve hayvancılıkta yaşanan yapısal sorunların tüm yönleriyle araştırılarak Türkiye'nin hayvancılıkta dışa bağımlılığını azaltacak kalıcı politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımla. 08.09.2026

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mahir Polat	İzmir	Mahir Polat
Türker ATEŞ	Bolu	Türker ATEŞ
Ediz ÜN	Edirne	Ediz ÜN
Ali KARADAĞ	İSTANBUL	Ali KARADAĞ
Yakup NUR SÜLLÜ	ESKİŞEHİR	Y. Süllü
Ergin ALTAY	İstanbul	E. Altay
İnan Akgün ALP	Kars Mv.	İnan Akgün ALP
Deniz Demir	Ankara	Deniz Demir
Orhan SARIRAL	Bursa	Orhan SARIRAL
Semra DİNAR	Ankara	Semra DİNAR
Hasan Öztürkmen	Gaziantep	Hasan Öztürkmen
Vedat Çanday	Siirt Mv.	Vedat Çanday
Ali Öztürk	K. Maraş	Ali Öztürk
Ali İsmail KARADAĞ	İzmir	Ali İsmail KARADAĞ
İlhan KESİCİ	İstanbul	İlhan KESİCİ
Nurhan Yontar	Polatlı	Nurhan Yontar
Can ANSAR	Tekirdağ	Can ANSAR
Cevdet AKAY	Karabük	Cevdet AKAY
Nermin Yıldırım Kara	Haray	Nermin Yıldırım Kara
Golcan RİS	Mersin	Golcan RİS